



Posudek oponenta kvalifikační práce

Příjmení a jméno autora práce:	Karel Majer
Studijní obor:	Geografie se zaměřením na vzdělávání
Název práce:	Výuková strategie konceptových map ve výuce zeměpisu na základní škole

Hodnocení

Cíle práce (vzhledem ke stavu výzkumů v daném oboru) hodnotím pro danou úroveň postupové práce jako:	1 Plně vyhovující a aktuální	2 Průměrné	3 Podprůměrné až nevyhovující a neaktuální
---	-------------------------------------	------------	--

Testování využitelnosti moderních výukových metod ve výuce a příprava materiálů, využívajících tyto metody, je velmi důležitá a chvályhodná činnost.

Ve vztahu k cílům práce hodnotím zvolený metodický postup/aparát jako:	1 Velmi vyvážený a vhodný (zvolené metody plně odpovídají stanoveným cílům)	2 Částečně vyvážený	3 Nevyvážený (metody se povětšinou mívají se stanovenými cíli)
---	---	----------------------------	--

Autor do svého metodického postupu velmi vhodně zařadil analýzu literatury, rozhovory s učitelem, provedení experimentu a testování žáků.

Drobnou nejasnost mám jako oponent této práce s využitím metody „pracovních listů metodou studijních průvodců formou práce s textem a atlasem“ (str. 32) pro výuku kontrolní skupiny, kterou autor interpretuje jako „běžnou“, když dále na str. 35 autor uvádí, že z rozhovoru s učitelem vyplynulo, že „využívá spíše frontální výuku“. Nejsem si tedy jistý, zda nepřilíš dobré výsledky kontrolní skupiny nejsou částečně způsobeny i tím, že žáci nejsou dostatečně zběhlí ve využívání použité metody. Autor tak dle mého názoru možná porušuje pravidlo, že v rámci experimentu je třeba měnit pouze jednu proměnnou, a tak do jisté míry kompromituje své výsledky a jejich význam.

Jako oponent se nikde v textu bohužel nedozvídám, proč v rámci experimentu zvolil autor právě týdenní rozestup mezi pre-testem, výukou a post-testem. V rámci návrhu testů se také neztotožňuji s autorem, který obhajuje využití úloh vyžadujících otevřenou odpověď – dle mého názoru neochota žáků vypracovávat takovéto odpovědi může výrazně zkreslit získaná data.

Použité metody (vzhledem ke stavu výzkumů v daném oboru) hodnotím jako:	1 Aktuální	2 Částečně zastaralé	3 Zastaralé
--	-------------------	----------------------	-------------

*

Práci s literaturou (úplnost vzhledem ke zvolenému tématu, aktuálnost a vazbu na zahraniční publikace v daném oboru atd.) hodnotím jako:	Výbornou	Velmi dobrou	Dobrou	Nevyhovující
---	----------	--------------	---------------	--------------

Na první pohled se jeví autorova práce s literaturou jako velmi kvalitní. Autor bohužel v názvu a zadání své práce používá nevhodný pojem „konceptová mapa“ (v originále „concept map“), kterého se pak drží napříč celým textem. Tento pojem je však tradičně v českém prostředí překládán jako „pojmová mapa“ a takto je i široce využíván. Autor se tak ochudil o možnost rozebrat a v dalších fázích výzkumu vycházet v podstatě ze všech prací, které vznikly v českém jazyce v posledních 10 letech a které se tématu věnují (např. četné práce Vaňkové, i práce dalších autorů, realizujících analogický výzkum ve výuce ostatních předmětů). Nabízí se analogie mezi žulou a granitem. Autor má pak v diskusi drobný problém zasadit své výsledky do kontextu českého vzdělávání.

Autor také nevhodně dává rovnítko mezi pojem myšlenková mapa a mentální mapa, kdy druhý jmenovaný pojem má v geografii zcela jiný význam (např. Gould & White, 1986).

Jako velké pozitivum pak vidím poměrně vyspělý jazyk, kterým je rozbor literatury napsán a poměrnou čistotu vyjádření, stejně jako strukturu odpovídající kapitoly.

Výsledky (zejména originalitu, věrohodnost, kvalitu prezentace) hodnotím jako:	Výborné	Velmi dobré	Dobré	Nevyhovující
Autor korektně provedl výzkum a korektně prezentuje své výsledky. Výtku mám pouze ke způsobu provedené ontodidaktické transformace, kdy se čtenář nedozvídá, jak autor vybral obsahová jádra své výuky. Kdy např. v realizované výuce zcela postrádám zařazení problematiky charakteristiky přirozené vegetace a fauny TDL a přizpůsobení životních strategií vlastnostem prostředí, kdy oba tyto aspekty jsou podle mého názoru uzlovým učivem, a tedy by měly být zařazené. Dostali žáci příležitost v další výuce tuto problematiku pochopit?				
Formální úroveň práce hodnotím jako:	Výbornou	Velmi dobrou	Dobrou	Nevyhovující
V práci se vyskytují poměrně četné překlepy (např. na str. 16, 18, 19, 25, 35) i občasné gramatické chyby (vyjmenovaná slova na str. 49, 51, 52) a ojedinělá nejasná vyjádření (např. pojem „rozdílnost“ na str. 24, zdůvodnění hypotézy č. 2 na str. 7). Při formátování práce autor nejspíš zapomněl přesunout poslední odstavec kap. 2.1 (str.10) až za kap. 2.2, na kterou logicky navazuje. Podobně by podle mého názoru bylo logičtější a pro čtenáře srozumitelnější, kdyby autor přesunul kap. 4.1 až za kap. 4.2.1 a stejně tak kap. 4.2.2 zařadil až za kap. 4.3, tedy do logické a pravděpodobně i chronologické posloupnosti. Autor nepřilíš vhodně (a na CBG nezvykle) kombinuje odkazování pod čáru a za text, odkazování pod čáru navíc je ve všech případech zbytečné, kdy poznámky by snadno bylo možno vložit i přímo do textu. Některé pasáže z metodické části (např. konkrétní podoba realizovaných testů) by se lépe vyjímaly až ve výsledkové části práce. Autor se bohužel také nevyhnul duplicitnímu uvádění informací (např. na str. 37).				
Diskusi výsledků (zejména relevanci a kvalitu diskutovaných prací, závěry vyplývající z diskuse) hodnotím jako:	Výbornou	Velmi dobrou	Dobrou	Nevyhovující
Diskusi výsledků hodnotím jako výbornou zejména ve světle toho, že se autor bohužel dopustil výše zmíněného terminologického přešlapu, a tak se ochudil o téměř veškerou česky psanou literaturu. Na úroveň BP pak prokazuje vynikající schopnost diskutovat své výstupy s cizojazyčnými zdroji.				
Cíle práce hodnotím jako	Splněné vynikajícím způsobem	Splněné	Splněné částečně	Nesplněné
Otázky †	<p>Pokuste se obhájit způsob, jakým jste provedl ontodidaktickou transformaci, tedy vybral obsahová jádra.</p> <p>Obhajte své tvrzení (str. 54), že se nepovedlo ověřit třetí hypotézu. Pokuste se popsat, jak by se mohly změnit Vaše výsledky, kdyby mezi výukou a post-testem uběhla delší doba.</p> <p>Vysvětlete komisi význam slovního spojení „lepší vývoj porozumění vybranému obsahu“ z hypotézy č. 3 (str. 7).</p> <p>Pokuste se komisi vysvětlit, jaký vnímáte rozdíl mezi pojmem „koncepty“, který používáte v kap. 2.3.2 na str. 19 a pojmem „obsahová jádra výuky“.</p>			

Celkové hodnocení

Práci k obhajobě	Doporučuji		Nedoporučuji	
V případě kladného doporučení navrhuji celkové hodnocení práce:	Výborně	Velmi dobře	Dobře	

Datum: 2. 6. 2023

Oponent práce: RNDr. Václav Stacke, Ph.D.

Podpis:

